

30.8.2016

Rekommendation från tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården (PALKO): Implantatstött täckprotes vid behandling av tandlöshet i underkäken

Rekommendationsutlåtande		Behandling av tandlöshet i underkäken med implantatstött täckprotes med två implantat ingår i det offentligt finansierade tjänsteutbudet inom hälso- och sjukvården i Finland när patienten har svårt att äta, prata eller utöva annat socialt umgänge på grund av att täckprotesen i underkäken inte sitter på plats eller passar.
Motiveringar	Hälsoproblemets allvarlighetsgrad	Tandlöshet påverkar näringsintaget, talets tydlighet och det sociala umgänget. Dåligt näringsintag gör personen mer mottaglig för sjukdomar och riskerar att försämra allmäntillståndet, vilket förstärks när personen blir gammal.
	Effekt	Användningen av proteser förbättrar näringsintaget. En del personer som använder en avtagbar täckprotes i underkäken har svårt att få den att sitta på plats. Implantatstödda täckproteser har visat sig förbättra patientens bitförmåga och den upplevda livskvaliteten avsevärt jämfört med avtagbara täckproteser.
	Säkerhet	Implantat har använts i över 30 år och det finns inga större säkerhetsrisker knutna till dem. Varje patient genomgår först en medicinsk utvärdering av lämpliga behandlingsmetoder, och behandlingen utförs när det är möjligt och rimligt med hänsyn till patientens sjukdomar, medicinering och funktionsförmåga.
	Kostnader	Kostnaderna för att producera en implantatstött täckprotes med två implantat för underkäken är 2 800–4 000 euro år 2016. Kostnaderna varierar bl.a. beroende på vilken teknik och vilka material som används. Den officiellt finansierade delen av behandlingen på hälsocentraler är med dagens klientavgiftsförordningar ca 2 150 euro och hos privata tjänsteleverantörer ca 250 euro. Övriga produktionskostnader ska betalas av patienten. För protetisk behandling betalar patienten alltid för tandlaboratoriekostnaderna, protesen och i de flesta kommuner även för implantatmaterialet. Inom den offentliga hälso- och sjukvården ska patienten alltså betala 650–1 850 euro och inom den privata vården 2 550–3 750 euro. Det finns ingen statistik över hur många 45–79-åringar som har problem med att täckprotesen i underkäken inte sitter på plats eller passar. Antalet personer som skulle ha nytta av en implantatstött protes i underkäken har delvis baserat på forskningsdata och delvis på experterfarenheter bedömts vara högst 18 000–27 000 personer. Erfarenhet visar dock att alla inte vill ha en implantatstött protes. Med tanke på protesens livslängd (ofta tio år) och dagens personalresurser bör behandling med implantatstött protes enligt denna rekommendation göras på ca 3 000 patienter årligen. Den årliga del som finansieras med offentliga medel är då ca 6,45 miljarder euro. När man svarat på det nuvarande behandlingsbehovet som hopat sig under decennierna har antalet personer som behöver implantatstödda proteser minskat avsevärt, då mängden tandlöshet minskar.
	Etiska aspekter	Jämställdheten mellan patienter uppfylls inte när det gäller tillgången på proteser eller den ekonomiska möjligheten att skaffa protes. Tänderna har stor betydelse för talet och för det sociala umgänget.
Åtgärds-koder (Nationell åtgärdsklassificering av hälso- och sjukvård*, 2016)	Tillverknings- och insättningsprocessen för implantatstött täckprotes kan beskrivas med en kombination av åtgärds-koderna* ECW05+SPD10 eller EBB10+EBB11+SPD10: ECW05 Insättning av mini-tandimplantat eller -skruv, begränsad (1–2 implantat) EBB10 Insättning av tandimplantat EBB11 Insättning av ett eller flera följande tandimplantat vid samma besök SPD10 Implantat- och slemhinneburen helprotes	
Bakgrunds-information och källor	Detaljerad motivering och källinformation finns i bakgrunds-PM:et ”Implantatkiinnittinen kokoproteesi alaleuan hampaattomuuden hoidossa”	